Regionrådsberedningen

SKRIVELSE
2022-04-27

RS 2020-0956

Regionstyrelsen

Motion 2020:80 av Gabriel Kroon (SD) och Leonid Yurkovskiy (SD) om stärkt folkligt inflytande vid konstnärlig gestaltning i offentliga ytor

Föredragande regionråd: Anna Starbrink

Ärendebeskrivning

Gabriel Kroon (SD) och Leonid Yurkovskiy (SD) har inkommit med en motion till regionfullmäktige. I motionen föreslås att kulturnämnden ges i uppdrag att stärka det folkliga inflytandet vid konstnärlig gestaltning i offentliga ytor samt för tillfälliga utställningar ”Konstväxlingar” i tunnelbanan.

Förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår regionstyrelsen föreslå att regionfullmäktige beslutar följande.

> Motion 2020:80 av Gabriel Kroon (SD) och Leonid Yurkovskiy (SD) anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i regionrådsberedningens skrivelse.

Regionrådsberedningens motivering

Region Stockholms konstväxlingar i tunnelbanan är en unik och av länsinvånarna högt uppskattad verksamhet och den konstnärliga gestaltningen i offentliga ytor bidrar genom sin kvalitet och tillgänglighet till trevliga och välkomnande offentliga miljöer. Regionrådsberedningen anser att de arbetsprocesser för utformningen av konst i offentliga ytor, vilka beslutats av kulturnämnden och utformas genom öppna processer präglade av samverkan mellan berörda parter utifrån framtagna konstprogram, fungerar väl och gagnar den konstnärliga gestaltningen.

Att som motionärerna föreslår luckra upp dagens välfungerande processer och ersätta dessa med omröstningar av opreciserade slag, leder till ett antal följdfrågor vad gäller dess genomförande. Det avser framför allt vilka som ska vara röstberättigade, hur stor andel av befolkningen kan tänkas delta i omröstningarna samt juryns sammansättning och mandat.

Region Stockholm har höga valdeltaganden i de allmänna valen och länsinvånarnas möjlighet att genom dessa påverka allt regionalt arbete är garanterad genom dessa. Det är regionrådsberedningens uppfattning att

den bästa arenan för att garantera folkligt inflytande är genom dessa allmänna val.

Beslutsunderlag

1. Regiondirektörens tjänsteutlåtande
2. Motion 2020:80
3. Kulturnämndens yttrande den 10 mars 2021
4. Trafiknämndens yttrande den 18 maj 2021

Irene Svenonius

Anna Starbrink

Regionledningskontoret
Anders Lövström

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2022-04-07

RS 2020-0956

Regionstyrelsen

Motion 2020:80 av Gabriel Kroon (SD) och Leonid Yurkovskiy (SD) om stärkt folkligt inflytande vid konstnärlig gestaltning i offentliga ytor

Regionledningskontorets förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår regionstyrelsen föreslå att regionfullmäktige beslutar följande.

> Motion 2020:80 av Gabriel Kroon (SD) och Leonid Yurkovskiy (SD) anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i regiondirektörens tjänsteutlåtande

Sammanfattning

Gabriel Kroon (SD) och Leonid Yurkovskiy (SD) har inkommit med en motion till regionfullmäktige. I motionen föreslås att kulturnämnden ges i uppdrag att stärka det folkliga inflytandet vid konstnärlig gestaltning i offentliga ytor samt för tillfälliga utställningar ”Konstväxlingar” i tunnelbanan.

Regionledningskontoret konstaterar att det redan idag finns ett arbetssätt som bygger på samverkan, vilket är en förutsättning för god kvalitet och långsiktig hållbarhet - till gagn för Stockholms läns invånare. Detta bekräftas och beskrivs också i kulturnämndens respektive trafiknämndens yttranden.

Mot bakgrund av ovanstående anser regionledningskontoret att motionen ska anses besvarad.

Bakgrund

Gabriel Kroon (SD) och Leonid Yurkovskiy (SD) har inkommit med en motion till regionfullmäktige. I motionen föreslås att kulturnämnden ges i uppdrag att stärka det folkliga inflytandet vid konstnärlig gestaltning i offentliga ytor samt för tillfälliga utställningar ”Konstväxlingar” i tunnelbanan.

Motionen har remitterats till kulturnämnden respektive trafiknämnden.

Regionledningskontorets yttrande
Trafiknämnden har en lång tradition av konstprojekt som följer ett etablerat och demokratiskt arbetssätt avseende ny permanent konst samt Konstväxlingar, som bygger på expertis och delaktighet. Vid införskaffande av ny, permanent konst används en arbetsprocess för ny konst som är anpassad till Lagen om offentlig upphandling inom försörjningssektorerna (2016:1146) (LUF). SL:s konstråd verkar som jury för ny konst och bereder ärenden till verkställighetsbeslut för nya konstprojekt. I bedömningen tas hänsyn till social hållbarhet, om objektet uppfyller trafiknämndens krav när det gäller underhåll, skötsel, brand, tillgänglighet och miljö.

För varje beställt konstprojekt tar kulturnämnden fram ett konstprogram som beskriver hur konsten förväntas berika människors möten med Region Stockholms verksamheter. Arbetet med konsten följer en noggrant utarbetad och öppen process och tydliga riktlinjer samt präglas av samverkan mellan berörda aktörer såsom arkitekter, representanter för vården, konstnärer, patientföreträdare, specialister inom säkerhet, miljö och tillgänglighet.

Konstrelaterade tjänster har erbjudits trafikförvaltningen som svarat med att beställa ett konstprojekt avseende tillfälliga utställningar på sju tunnelbanestationer, ”Konstväxlingar”. Det är ett pilotprojekt som pågick under åren 2020 - 2021. Arbetet med projektet följde liknande processer som för konstprojekt i vården. Konstprogrammet beslutades av kulturnämnden den 19 februari 2020 (KN 2019/727).

I en utvärdering med beställaren trafikförvaltningen konstaterades att Konstväxlingar under projektperioden fått ett gott bemötande från såväl bransch som allmänhet, liksom positiva omdömen i media.

Regionledningskontoret konstaterar att det redan idag finns arbetssätt som bygger på samverkan, vilket är en förutsättning för god kvalitet och långsiktig hållbarhet - till gagn för Stockholms läns invånare. Detta bekräftas och beskrivs också i kulturnämndens respektive trafiknämndens yttranden.

Mot bakgrund av ovanstående anser regionledningskontoret att motionen ska anses besvarad.

Ekonomiska konsekvenser
Beslutet bedöms inte medföra några ekonomiska konsekvenser för Region Stockholm.

Carina Lundberg Uudelepp
Regiondirektör

Katarina Holmgren
Ekonomidirektör

Beslutsunderlag

1. Motion 2020:80
2. Kulturnämndens yttrande den 10 mars 2021
3. Trafiknämndens yttrande den 18 maj 2021

Beslutsexpediering

1. Kulturnämnden
2. Trafiknämnden

Godkänd av Carina Lundberg Uudelepp, 2022-04-08

Region Stockholm

MOTION
2020-12-08

Sverigedemokraterna
Region Stockholm

Motion av Gabriel Kroon (SD) och Leonid Yurkovskiy (SD) om stärkt folkligt inflytande vid konstnärlig gestaltning i offentliga ytor

Stockholms kollektivtrafiknät är utsmyckat med fasta konstföremål och tillfälliga konstverk som beskådas av hundratusentals människor dagligen. Det är Region Stockholm som förvaltar konsten i kollektivtrafiken genom Trafikförvaltningen. Medan SL:s konstråd ansvarar för den konstnärliga gestaltningen i kollektivtrafiken. Konstrådet i sig består av politiskt tillsatta representanter som utser olika konstnärer för att ta fram konstverk som ska finanserias av och visas för Stockholms skattebetalare. Konstrådet ansvarar även för de så kallade konstväxlingarna, vilket är det samlade projektnamnet för den temporära konst som under perioder dyker upp i kollektivtrafiken.

För Sverigedemokraterna är det viktigt att anställda inom kollektivtrafiken och resenärer ska vistas i en trivsam miljö, vars utformning har stöd hos den breda allmänheten. Vi tror på att ett större folkligt inflytande över den offentliga konsten, är rätt väg att gå för att uppnå trivsamma miljöer. Vi föreslår därför att kulturförvaltningen utreder vilka möjligheter som finns för detta ändamål.

Ett exempel på hur demokratisering av offentlig konst skulle kunna implementeras i praktiken är att Region Stockholm först utlyser en omröstning av et tematiskt val för konst. Medborgare röstar fram ett tema, därefter kan konstnärer skicka in sina förslag till en jury. Juryn ges ansvaret att sålla bland förslagen och plocka eventuellt bort de som inte hör till tematiken. Slutligen får medborgare rösta på förslag som de tycker ska synas i det offentliga.

Oavsett val av metod, behöver den offentligt finansierade konsten genomsyras av möjligheten för medborgare att tycka till, innan verken är inköpta och uppvisade för offentligheten.

Sverigedemokraterna föreslår Regionfullmäktige besluta:

1. Kulturnämnden ges i uppdrag att stärka det folkliga inflytandet vid konstnärlig gestaltning, samt tillfälliga konstväxlingar inom kollektivtrafiken.

Region Stockholm

Sverigedemokraterna
Region Stockholm

MOTION
2020-12-08

Gabriel Kroon (SD)

Leonid Yurkovskiy (SD)

Region Stockholm

Kulturnämnden

PROTOKOLL
2021-03-10

§ 27

2021/28 Remissvar - Motion 2020-80 stärkt folkligt inflytande vid konstnärlig gestaltning i offentliga ytor

Ärendebeskrivning
Ärendet är ett remissyttrande över en motion gällande ökat folkligt inflytande vid konstnärlig gestaltning i offentlig miljö.

Beslutsunderlag
Tjänsteutlåtande KN 2021/28.
Remiss – Motion 2020:80 av Gabriel Kroon (SD) och Leonid Yurkovskiy (SD) om stärkt folkligt inflytande vid konstnärlig gestaltning i offentliga ytor

Yrkanden
- 1:e vice ordföranden yrkar bifall till kulturförvaltningens förslag till beslut.
- Ledamot Leonid Yurkovskiy (SD) yrkar att remissvaret ska föreslå bifall av motionen samt översända svaret till regionledningskontoret.

Propositionsordning
Ordföranden frågar på vart och ett av framställda yrkanden och finner att kulturnämnden beslutar i enlighet med kulturförvaltningens förslag

Beslut
1. Godkänna föreliggande förslag till svar på motionen samt översända svaret till regionledningskontoret

Reservation
Ledamot Leonid Yurkovskiy (SD) anmäler att Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet.

Expedieras till
Yttrandet ska sändas till regionledningskontoret senast den 30 april 2021.

Region Stockholm

Kulturförvaltningen
Avdelningen för konst

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-02-08

Diarienummer:
KN 2021/28

Handläggare:
Elisabeth Wengström

Förslag till svar på motion 2020:80 om stärkt folkligt inflytande vid konstnärlig gestaltning i offentlig miljö

Ärendebeskrivning

Ärendet är ett remissyttrande över en motion gällande ökat folkligt inflytande vid konstnärlig gestaltning i offentlig miljö.

Beslutsunderlag

Föreliggande tjänsteutlåtande KN 2021/28.
Remiss – Motion 2020:80 av Gabriel Kroon (SD) och Leonid Yurkovskiy (SD) om stärkt folkligt inflytande vid konstnärlig gestaltning i offentliga ytor

Förslag till beslut

Kulturnämnden beslutar följande:

1. Godkänna föreliggande förslag till svar på motionen samt översända svaret till regionledningskontoret

Bakgrund

Gabriel Kroon (SD) och Leonid Yurkovskiy (SD) har skrivit en motion om att öka det folkliga inflytandet över konstnärlig gestaltning i offentliga rum.

Kulturförvaltningens förslag och motivering

I motionen framhålls att det är viktigt att anställda och resenärer i kollektivtrafiken ska vistas i en trivsam miljö. Motionären menar vidare att ett ökat folkligt inflytande över den offentliga konsten är en metod för att skapa trivsamma miljöer i regionens publika verksamheter. Motionen föreslår att kulturnämnden ges i uppdrag att stärka det folkliga inflytandet vid konstnärlig gestaltning samt för tillfälliga utställningar ”Konstväxlingar” i tunnelbanan.

Bilagor: Remiss – Motion 2020:80 av Gabriel Kroon (SD) och Leonid Yurkovskiy (SD) om stärkt folkligt inflytande vid konstnärlig gestaltning i offentliga ytor.
Motion 2020-80

Kulturnämnden ansvarar för den konstnärliga gestaltningen i Region Stockholms verksamheter. I uppdraget ligger att erbjuda konstrelaterade tjänster och bedriva tillsyn av Region Stockholms konstinnehav. Sedan många år finns ett upparbetat samarbete med Locum kring beställning av konstprojekt som finansieras genom konstanslag. Beräkningen utgår utifrån ekonomihandbokens riktlinjer.

För varje beställt konstprojekt tar kulturförvaltningen fram ett konstprogram som beskriver hur konsten förväntas berika människors möten med regionens verksamheter. Konstprogram med konstanslag över 1 miljon kronor beslutas av kulturnämnden. Arbetet med konsten följer en noggrant utarbetad och öppen process och med tydliga riktlinjer samt präglas av samverkan mellan berörda aktörer såsom arkitekter, representanter för vården, konstnärer, patientföreträdare, specialister inom säkerhet, miljö och tillgänglighet.

Konstrelaterade tjänster har även erbjudits trafikförvaltningen som svarat med att beställa ett konstprojekt avseende tillfälliga utställningar på sju tunnelbanestationer, ”Konstväxlingar”. Det är ett pilotprojekt som ska pågå under åren 2020 - 2021. Arbetet med projektet följer liknande processer som för konstprojekt i vården. Konstprogrammet beslutades av kulturnämnden den 19 februari 2020 (KN2019/727). Ambitionen är att samarbetet med trafikförvaltningen-ska fortsätta och utvecklas vidare under kommande år.

I en nyligen genomförd utvärdering med beställaren trafikförvaltningen konstaterades att Konstväxlingar under projektperioden fått ett gott bemötande från såväl bransch som allmänhet, liksom positiva omdömen i media. I planen ligger även att genomföra en mindre publikundersökning då det är möjligt med tanke på den rådande pandemin.

Kulturförvaltningen menar därför att det redan idag finns ett arbetssätt som bygger på samverkan, vilket är en förutsättning för god kvalitet och långsiktig hållbarhet – till gagn för regionens invånare.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet har inga ekonomiska konsekvenser för nämnden.

Miljökonsekvenser av beslutet

Beslutet förväntas få oförändrade konsekvenser för miljön.

Beslutsexpediering

Yttrandet ska sändas till regionledningskontoret senast den 30 april 2021.

Eva Bergquist
Förvaltningschef

Elisabeth Wengström
Avdelningschef

Region Stockholm
Trafiknämnden

PROTOKOLLSUTDRAG

Nr 6/2021

Sammanträdesdatum
2021-05-18

Datum för justering: 2021-06-15
Datum för anslag: 2021-06-15

Kristoffer Tamsons (M)
Jens Sjöström (S)

---

§ 107

Yttrande över motion 2020:80 av Gabriel Kroon (SD) och Leonid Yurkovskiy (SD) om stärkt folkligt inflytande vid konstnärlig gestaltning i offentliga ytor
(TN 2021-0085)

I ärendet förelåg tjänsteutlåtande daterat den 5 maj 2021 från förvaltningschefen för trafikförvaltningen.

YRKANDE

1. Ordföranden yrkade bifall till förvaltningschefens förslag till beslut.
2. SD-ledamoten yrkade att nämnden ska föreslå att motionen bifalls.

Ordföranden ställde proposition på yrkandena och fann att nämnden beslutade i enlighet med förvaltningschefens förslag till beslut.

BESLUT

Trafiknämnden beslutade följande.

1. Föreliggande förslag till yttrande godkänns och översänds till regionledningskontoret.

RESERATION

SD-ledamoten reserverade sig mot beslutet att inte bifalla förslag i enlighet med motionen.

EXPEDIERAS TILL

Regionledningskontoret

Vid protokollet
Karoline Sandar

Trafikförvaltningen
Trafikavdelningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-05-05

Ärende
TN 2021-0085

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Handläggare
Fredrik Cavalli-Björkman
08-686 39 04
fredrik.cavalli-bjorkman@sll.se

Trafiknämnd
2021-05-18, punkt 20

Yttrande över motion 2020:80 av Gabriel Kroon (SD) och Leonid Yurkovskiy (SD) om stärkt folkligt inflytande vid konstnärlig gestaltning i offentliga ytor

Ärendebeskrivning

Gabriel Kroon (SD) och Leonid Yurkovskiy (SD) föreslår i sin motion ett stärkt folkligt inflytande vid konstnärlig gestaltning i SL:s resenärsmiljöer.
I motionen framhålls att det är viktigt att anställda och resenärer i kollektivtrafiken ska vistas i en trivsam miljö. Motionären menar vidare att ett ökat folkligt inflytande över den offentliga konsten är en metod för att skapa trivsamma miljöer i regionens publika verksamheter. Motionen föreslår att kulturnämnden ges i uppdrag att stärka det folkliga inflytandet vid konstnärlig gestaltning samt för tillfälliga utställningar ”Konstväxlingar” i tunnelbanan.

Beslutsunderlag

Förvaltningschefens föreliggande tjänsteutlåtande samt Remiss: Motion 2020:80 av Gabriel Kroon (SD) och Leonid Yurkovskiy (SD) om stärkt folkligt inflytande vid konstnärlig gestaltning i offentliga ytor, som inkom till Trafikförvaltningen 2021-01-19.

Förslag till beslut

Trafiknämnden föreslås besluta följande.

1 Föreliggande förslag till yttrande godkänns och översänds till regionstyrelsens förvaltning.

Förslag och motivering

Sammanfattning

SL är en stor ägare av offentlig konst. Förvaltning av befintlig permanent konst och tillfälliga utställningar hanteras av Trafikförvaltningen inom ramen för AB SL. Ny konst kan skapas på två sätt; antingen genom ny permanent konst eller genom tillfälliga utställningar; ”Konstväxlingar”.

I sitt arbete med SL:s konst arbetar Trafikförvaltningen, enligt svensk lagstiftning. Trafikförvaltningen har en lång tradition av konstprojekt som följer ett etablerat och demokratiskt arbetssätt, avseende ny permanent konst samt Konstväxlingar, som bygger på expertis och delaktighet. Trafikförvaltningen menar att det inte är möjligt, inom ramen för vårt uppdrag, att frångå den gällande arbetsordningen.

Ny permanent konst

Trafikförvaltningen är en offentlig upphandlare som måste följa Lagen om Upphandling inom Försörjningssektorerna (2016:1146) (LUF).
Vid införskaffande av ny, permanent konst används därför en arbetsprocess för ny konst som är anpassad till LUF.

Ett konstprojekt är alltid en del av ett större investeringsprojekt. En del i arbetsprocessen är att social hållbarhet ska beaktas när ett konstprogram, som ligger till grund för upphandlingen, arbetas fram. Det konstnärliga uppdraget annonseras genom en offentlig utlysning till yrkesverksamma konstnärer i enlighet med vad som rekommenderas av Konstnärernas Riksorganisation (KRO).

SL:s konstråd verkar som jury för ny konst och bereder ärenden till verkställighetsbeslut för nya konstprojekt. I bedömningen tas hänsyn till social hållbarhet, om objektet uppfyller Trafikförvaltningens krav när det gäller underhåll, skötsel, brand, tillgänglighet, miljö etc.

Förslag till beslutsunderlag för ny konst fattas genom röstning av samtliga närvarande medlemmar i konstrådet. Diskussion samt röstning medför att förslaget är väl förankrat och genomförbart i praktiken. Beslutet fattas av

investeringsprojektets ansvariga inom Trafikförvaltningen, med grund i uppdrag från Trafiknämnden, om berört projekt.
SL:s konstråd består till merparten av sakkunniga tjänstepersoner från Trafikförvaltningen. I konstrådet ingår även specialistkompetenser som konstrådgivare samt teknisk rådgivare med material- och förvaltningskunskap. Konstrådets sammansättning uppfyller ”Tävlingsrekommendationer Offentlig konst” (Konstnärernas Riksorganisation). Dessa rekommendationer är skrivna med LOU som utgångspunkt.

Konstväxlingar
Förutom byggnadsanknutens konst, så kallad permanent konst, erbjuder SL:s konstverksamhet tillfälliga utställningar under det samlande projektnamnet Konstväxlingar.

Konstväxlingar är en del av SL:s satsning på konst i publika miljöer och ett sätt att uppmärksamma samtida konstnärer och konsttekniker som vanligtvis inte förekommer i SL:s resenärsmiljöer. På sju tunnelbanestationer finns konstväxlingar som kontinuerligt byts ut.

Sedan 2020 beställer Trafikförvaltningen Konstväxlingar av Kulturförvaltningen, Region Stockholm. Det är ett pilotprojekt som ska pågå under åren 2020 - 2021. I dagsläget beslutas konstprogrammet för Konstväxlingarna av Kulturnämnden.

David Lagneholm
Förvaltningschef

Fredrik Cavalli-Björkman
Chef trafikavdelningen

Trafikförvaltningen
Trafikavdelningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-05-05

Ärende
TN 2021-0085

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)